

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 242.759 van 23 oktober 2018
in de zaak A. 226.461/XIV-37.850**

In zake: Francis DECLERCQ
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Sven Mary en Sven De Baere
kantoor houdend te 1060 Sint-Gillis
Afrikastraat 92
bij wie woonplaats wordt gekozen
eveneens bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Anne De Clerck
kantoor houdend te 9030 Mariakerke
Durmstraat 29

tegen:

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door
de minister van Justitie

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 19 oktober 2018, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 10 oktober 2018 van de directeur-generaal van de FOD Justitie - directoraat-generaal Penitentiare Inrichtingen, tot hernieuwing van een individueel bijzonder veiligheidsregime.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een administratief dossier ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 oktober 2018, om 09.30 uur.

Kamervoorzitter Geert Debersaques heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sven De Baere, die verschijnt voor verzoeker, en attaché Wim Van Brussel, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Anja Somers heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoeker is opgesloten in de gevangenis te Turnhout.

3.2. Op 10 oktober 2018 neemt de directeur-generaal van het directoraat-generaal van de Penitentiaire Inrichtingen de beslissing tot hernieuwing van een individueel veiligheidsregime voor een duur van twee maanden vanaf 11 oktober 2018 tot en met 9 december 2018.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid van de vordering

Standpunt van de verwerende partij

4. De verwerende partij betwist ter terechtzitting de bevoegdheid van de Raad van State. Zij betoogt in wezen dat de Raad van State geen kennis kan nemen van de ingestelde vordering omdat zij is gericht tegen een veiligheidsmaatregel die een niet-aanvechtbare maatregel van orde is.

Beoordeling

5. Vooralsnog bestaat er geen noodzaak om over de opgeworpen ontvankelijkheidsexceptie uitspraak te doen. Een onderzoek van en een uitspraak over de opgeworpen exceptie zou alleen nodig zijn indien zou komen vast te staan dat de grondvoorwaarden voor het toewijzen van de vordering tot schorsing vervuld zijn, wat, zoals hierna zal blijken, niet het geval is.

V. De schorsingsvoorwaarden

6. Krachtens artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid slechts worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden en dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is die onverenigbaar is met de behandelingstermijn van de gewone vordering tot schorsing.

VI. Uiterst dringende noodzakelijkheid

Uiteenzetting van de uiterst dringende noodzakelijkheid

7. Het verzoekschrift bevat geen afzonderlijke uiteenzetting betreffende de voorwaarde van de spoedeisendheid. Verzoeker voert evenwel onder het kopje “*Ratione temporis*” aan dat hij een verstrengd individueel bijzonder veiligheidsregime ondergaat, waarbij hij ernstig wordt beperkt in zijn rechten als gedetineerde en dat de gewone behandelingstermijn van de vordering tot schorsing onverenigbaar is met de spoedeisendheid van de zaak. Indien uitvoering zou worden gegeven aan de bestreden beslissing, kan nadien geen voldoende rechtsherstel worden bekomen door middel van een loutere vernietiging ervan. Verzoeker stelt dat hij op dat ogenblik de volle nadelige gevolgen van de bestreden beslissing zou moeten hebben ondergaan die achteraf niet op een of

andere wijze voldoende kunnen worden gecompenseerd. Het gevolg bestaat niet alleen uit persoonlijk detentieschade omwille van het verstrengde individueel bijzonder regime, maar eveneens uit het gegeven dat het regime de basis vormt voor het verdere detentieverloop van verzoeker. De bestreden beslissing zal niet alleen in rekening worden gebracht bij de binnen de twee maanden te nemen beslissing inzake de hernieuwing van het regime, maar zal ook gevolgen hebben voor de beslissing die genomen moet worden in het kader van zijn interneringsbeslissing. Verzoeker wijst erop dat van de directie van de gevangenis te Turnhout voor 1 november 2018 een advies wordt verwacht aan de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel, strafuitvoeringsrechtbank, KBM. Bij het opstellen van het advies zal rekening (moeten) worden gehouden met de bestreden beslissing. Tot slot wijst verzoeker erop dat hij voldoende diligent handelt.

Beoordeling

8. De schorsingsprocedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid houdt een ernstige verstoring in van het normale verloop van de rechtspleging voor de Raad van State, herleidt de mogelijkheden tot onderzoek van de zaak tot een strikt minimum en beperkt in aanzienlijke mate de uitoefening van de rechten van verdediging van de verwerende partij.

De aanwending van die procedure moet dan ook zeer uitzonderlijk blijven in die zin dat ze slechts mag worden aangewend in die enkele gevallen dat het uiterst dringende karakter van de zaak meteen voor iedereen zonder meer duidelijk is, of door de verzoekende partij op duidelijke en onomstootbare wijze wordt aangetoond. Luidens artikel 16, § 1, eerste lid, 7°, van het koninklijk besluit van 5 december 1991 ‘tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State’, bevat het verzoekschrift waarin de uiterst dringende noodzakelijkheid wordt aangevoerd daartoe “een uiteenzetting van de feiten die de uiterst dringende noodzakelijkheid rechtvaardigen”.

Dit impliceert dat een verzoekende partij aan de hand van precieze en concrete gegevens aannemelijk maakt dat de schorsing van de tenuitvoerlegging, indien ze pas na het afwikkelen van de gewone schorsingsprocedure zou worden uitgesproken, onherroepelijk te laat zou komen om het nadeel op te vangen of de belangen van de verzoekende partij veilig te stellen.

De uiterst dringende noodzakelijkheid kan daarenboven niet voortkomen uit de enkele omstandigheid dat ingevolge de doorlooptijd van de zaak een uitspraak volgens de gewone schorsingsprocedure of een uitspraak ten gronde zou tussenkomen in een min of meer verre toekomst, waardoor de gewone schorsings- of annulatieprocedure verzoeker niet toelaat een arrest te verkrijgen voordat de bestreden handeling zijn volledige uitwerking heeft gehad. Opdat aan de voorwaarde van de uiterst dringende noodzakelijkheid voldaan is, moet deze vaststelling ten minste gepaard gaan met andere feitelijke gegevens die eigen zijn aan de voorliggende zaak en die aantonen dat de uiterst dringende noodzakelijkheid eraan inherent is.

Niet minder dan het geval is in de gewone schorsingsprocedure, is daartoe vereist dat de verzoekende partij het resultaat van de procedure ten gronde niet kan afwachten om haar beslissing te verkrijgen, “op straffe zich in een toestand te bevinden met onherroepelijke schadelijke gevolgen” (memorie van toelichting, *Parl.St.* Senaat 2012-2013, 5-2277/1, 13).

9. Uit wat voorafgaat volgt dat de enkele omstandigheid dat een gewone vordering tot schorsing niet zou volstaan omdat een schorsingsarrest slechts zou tussenkomen na het verstrijken van de termijn van de bestreden beslissing, niet volstaat om de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid te verantwoorden.

10. In de mate dat verzoeker ter adstructie van de spoedeisendheid refereert aan de (mogelijks)negatieve invloed van de bestreden beslissing op

deinhoud van het nog te verlenenadvies van de directeur van de afdeling tot Bescherming van de Maatschappij (ABM) te Turnhout aan de strafuitvoeringsrechtbank, bemerkt de Raad van State dat om dat advies is verzocht bij “vonnis tot plaatsing en aanstelling deskundige” van 1 februari 2018 door de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg, Brussel, strafuitvoeringsrechtbank KBM. In dat vonnis is beslist tot behoud van plaatsing van verzoeker in de ABM te Turnhout, werden alle andere modaliteiten vooralsnog afgewezen, is om het voornoemde advies verzocht en is een gerechtsdeskundige aangesteld. Het betrokken advies moet derhalve in dat voor de strafuitvoeringsrechtbank aanhangige geschil worden geplaatst. Niets belet derhalve dat verzoeker - in voorkomend geval en indien het nog te verlenen advies van de directeur ABM op een voor verzoeker nadelige wijze rekening houdt met de thans bestreden beslissing - ook zonder een schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, voor de strafuitvoeringsrechtbank de onwettigheid van de thans bestreden beslissing aanvoert en dat hij daarbij verwijst naar een beroep tot nietigverklaring bij de Raad van State tegen die hernieuwing. In dat perspectief maakt verzoeker niet *in concreto* aannemelijk dat hij zich door de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, in een toestand bevindt met onherroepelijke schadelijke gevolgen die de uiterst dringende noodzakelijkheid van de vordering rechtvaardigen.

Wat de invloed op een navolgende, mogelijke hernieuwing van de plaatsing in een individueel bijzonder veiligheidsregime betreft, beperkt verzoeker zich tot een louter hypothetisch gevolg nu hij geenszins aantoont dat de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een rechtstreekse impact heeft op die mogelijke, nog te beslissen hernieuwing. Als dat geval zich zou voordoen, zal immers op grond van artikel 118, § 7, derde lid, van de basiswet van 12 januari 2005 ‘betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden’ (hierna: de basiswet) een nieuwe beslissing moeten worden genomen. Die nieuwe, desgevallend nog te nemen beslissing tot hernieuwing, kan op grond van die bepaling slechts gebeuren mits een voorafgaand verzoek van de directeur, vergezeld van een psycho-medisch verslag en met inachtneming van de bepalingen

van artikel 118, §§ 1 tot 4 van de basiswet. Het voorstel van de directeur zal derhalve de concrete omstandigheden of gedragingen van verzoeker moeten vermelden waaruit blijkt dat die een voortdurende bedreiging uitmaakt voor de veiligheid ende nog te nemen beslissing kan slechts worden genomen na verzoeker te hebben gehoord. Het betreft derhalve geen loutere verlenging van het lopende regime, maar een opnieuw te beoordelen beslissing tot hernieuwing van de beslissing tot plaatsing in een bijzonder individueel veiligheidsregime. Zelfs zo wordt aangenomen dat de bestreden beslissing een invloed kan hebben bij de beoordeling van een eventueel nog op te leggen hernieuwing van de plaatsing in een individueel bijzonder veiligheidsregime, neemt dat gegeven hoe dan ook niet weg dat verzoeker helemaal niet *in concreto* aannemelijk maakt dat, in het licht van de nog te nemen procedurele en inhoudelijke stappen vooraleer beslist wordt over die hernieuwing, die zal gebeuren omwille van de thans bestreden hernieuwing. De enkele bewering ter terechtzitting dat niet zeker is welk het gevolg zal zijn, maar dat zeker is dat er een gevolg zal zijn, volstaat derhalve in het licht van de hiervoor geschetste procedure en beslissingscriteria niet. In voorkomend geval zou verzoeker overigens een nieuwe beslissing waarbij de veiligheidsmaatregel wordt hernieuwd omwille van de thans bestreden beslissing, in beginsel kunnen bestrijden. De vrees van verzoeker komt de Raad van State in deze stand van het geding dan ook als onrechtstreeks, minstens als voorbarig voor. In dat perspectief maakt verzoeker niet *in concreto* aannemelijk dat hij zich door de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, in een toestand bevindt met onherroepelijke schadelijke gevolgen die de uiterst dringende noodzakelijkheid van de vordering rechtvaardigen.

Met tot slot het enkele argument dat de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing “persoonlijke detentieschade omwille van het verstrengde regime” tot gevolg heeft, zonder enige toelichting waaruit die zou bestaan, maakt verzoeker niet *in concreto* aannemelijk dat hij zich door de bestreden beslissing, waarvan de nadere uitvoering is bepaald in de artikelen 117 en 118 van de basiswet, in een toestand bevindt met onherroepelijke schadelijke gevolgen die de uiterst dringende noodzakelijkheid van de vordering rechtvaardigen. Hetzelfde

geldt wat de bemerking betreft dat hij ernstig wordt beperkt in zijn rechten als gedetineerde.

Het gegeven dat verzoeker diligent heeft gereageerd is in het licht van de voorgaande vaststellingen niet relevant. Diligent optreden bij het inleiden van een procedure tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid is dan wel een noodzakelijke vereiste, maar het enkel voldoen aan deze eis volstaat op zich niet.

Conclusie

11. Er is niet voldaan aan ten minste één van de voorwaarden gesteld in artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die cumulatief vervuld moeten zijn wil een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden toegewezen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt de vordering.

2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, begroot op een rolrecht van 200 euro en een bijdrage van 20 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van drieëntwintig oktober tweeduizend achttien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Geert Debersaques,	kamervoorzitter,
bijgestaan door	

Joris Casneuf,	griffier.
----------------	-----------

De griffier

De voorzitter

Joris Casneuf

Geert Debersaques